

tedy žalovaná obec odvolávati. Že nelze spatřovati vzdání se nároku v tom, že nájemník po delší čas zvýšené nájemné platil, vyslovil nejvyšší soud již v řečeném rozhodnutí čís. 2216 sb. n. s. Že jest žaloba podle § 20 (3) promlčena, nebylo namítáno (§ 1501 obč. zák.) a netřeba se dotýčnými vývody dovolacího spisu obírat. Ježto neobstojí názor, z něhož nižší soudy při zamítnutí žaloby vycházely, ale v důsledku tohoto názoru nebylo zjištěno, zda a pokud žalobce podle dotýčných předpisů na nájemném přeplatil, a mezera tato zasahuje až do první stolice, bylo postupovati podle § 510 c. ř. s. a jest oprávněn i druhý dovolací důvod podle § 503 čís. 2 c. ř. s. Za tohoto stavu věci netřeba se obírat vývody dovolání, pokud se odvolávají také na předpis § 1431 obč. zák. Vše to, co dosud uvedeno, platí však jen o žalobním nároku na vrácení přeplatek do 31. března 1925. Dovolatel ovšem zastává názor, že jest oprávněn žádati také přeplatky za další dobu, protože zvýšené nájemné platil na základě ujednání ze dne 17. srpna 1923, které podle § 20 (1) tehdy platného zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. bylo neplatné. Ale dovolatel přehlíží, že neplatná byla smlouva jen, dokud byla zákonem zakázána. Jakmile však tento zákaz přestal, jakmile byl dům obce podle § 31 (1) čís. 3 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. vyňat z působnosti zákona a obec byla oprávněna požadovati i zvýšené nájemné a jakmile žalobce toto nájemné platil, platil podle smlouvy, jejíž platnost od 1. dubna 1925 tím i mlčky uznával (§ 863 obč. zák.) a nemůže pro další dobu nic požadovati zpět.

Čís. 7653.

I při manželích odloučeně žijících dlužno co do povinnosti vyživovací hleděti k napotomnému chování se manželů a nelze manžela s jeho námitkami proti povinnosti platiti manželce výživné poukazovati na spor o rozvod, v němž by mohl uplatniti poklesky manželčiny.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1927, Rv I 715/27.)

Žalobě odloučeně žijící manželky proti manželi o placení výživného bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolateli, uplatňujícímu dovolací důvody podle čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. sluší přisvědčiti, praví-li, že manželův závazek, poskytovat manželce podle § 91 obč. zák. slušnou výživu podle svého jmění, není jednostranným závazkem, nýbrž jest spiat se zákonitými závazky manželčinými, nepomíjejícími faktickým rozchodem manželů, ostatně ustanovením § 93 obč. zák. zakázaným. Tak zejména nepomíjí faktickým

rozchodem v § 90 obč. zák. ustanovená vzájemná povinnost obou manželů k zachování manželské věrnosti, kterážto povinnost nezaniká ani rozvodem manželů od stolu a lože. Je-li manželka i po faktickém, třebaž i manželem svévolně a zlomyslně způsobeném rozchodu vázána manželskou věrností a povinností slušného zacházení, jak jí to ukládají ustanovení §§ 89 a 93 obč. zák., nelze schváliti právní názor nižších soudů, že se při posuzování vyživovací povinnosti manželovy nemá dbáti událostí po odchodu manžela ze společné domácnosti, zejména výstupu ze dne 24. listopadu 1925, jakož i okolnosti, že se žalobkyně podle tvrzení žalovaného dopustila po 28. říjnu 1925 s B-em cizoložství, poněvadž prý tyto okolnosti mohly snad býti rozvodovým důvodem, o rozvod však nejde v této rozepři. Fakticky od muže odloučeně žijící manželka nemá v příčině vyživovacího nároku proti manželu více práv, než manželka od stolu a lože pravoplatně rozvedená. Když tedy žalovaný uváděl proti žalobnímu nároku takové okolnosti, které po případě mohou se zřetelem na předpis § 1264 obč. zák. vylučovati vyživovací nárok manželčin a nemůže býti na soudu, by si sám od sebe dal otázku, zda spoluvinné manželce nepřisluší výživné podle dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., ježto tento dekret předpokládá kromě jiného již povolený rozvod od stolu a lože z oboustranné viny manželů — bylo povinností soudu, by se obíral s těmito okolnostmi, by provedl důkazy v příčině nich nabízené a učinil potřebná zjištění. Dopouští-li se na jedné straně, by před rozvodem manžel byl uznáván povinným, platiti od něho odloučeně žijící manželce výživné, nelze ho na druhé straně s jeho námitkami vyživovací nárok vylučujícími odkazovati na rozvodovou rozepři a odbývati jeho námitky tvrzením, že jde jen o rozepři o výživné. Povinnost vyživovací může doznati i u nerozvedených manželů pozdějším nepřístojným chováním manželovým změny. Opustí-li manžel manželku bezdůvodně, nastane tím protizákonný stav, za něhož je povinen poskytovat jí výživu. Při tom stále trvá možnost, že manžel změní své chování a se k manželce vrátí, jak již jednou tomu bylo v souzeném případě. Znemožní-li mu manželka pozdějším nepřístojným chováním jeho návrat, přestane jeho opuštění a odloučené pobývání od manželky býti bezdůvodným a od toho okamžiku zajisté není povinen poskytovat výživu manželce, která mu cizoložstvím nebo manželskou nevěrou nebo vůbec z nějakého jiného důvodu, jsoucího rozvodovým důvodem, znemožnila návrat do společné domácnosti. Pak přestává manželovo opuštění býti bezdůvodným a, jako nelze nutiti manželku, by se domáhala rozvodu, nelze nutiti ani manžela, by se domáhal rozvodu z té příčiny jenom proto, by byla otázka výživného řešena.

Čís. 7654.

Zrušení spoluvlastnictví podle § 830 obč. zák.

Ke »škodě ostatních spoluvlastníků« se vyhledává, by tu byla skutečně škoda, nestačí o sobě lstivé jednání.